

(2) Земљиште које произвођач дувана користи за производњу мора бити евидентирано у Регистру пољопривредних газдинстава.

Члан 6.

(1) Обрађивач дувана дужан је да обезбиједи све потребне услове за узгој или увоз сјемена дувана произвођачу дувана са којим је склопио или намјерава да склопи уговор о производњи и испоруци дувана.

(2) Обрађивач дувана може обезбиједити само оно дуванско сјеме које је произведено у складу с прописима о сјемени који се примјењују у Републици Српској.

Члан 7.

Произвођачи дувана могу, за своје потребе, уз стручни надзор обрађивача дувана са којим су закључили уговор о производњи, производити дувански расад и/или купити расад од обрађивача дувана.

Члан 8.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде може одобрити производњу типова дувана различитих од наведених у члану 3. став 1. Закона, ако се утврди оправдана потреба за производњом одређеног дуванског производа.

Члан 9.

(1) Обрађивач дувана дужан је да обезбиједи стручно руковођење процесом производње и обраде дувана у складу са чланом 13. Закона.

(2) Произвођач дувана дужан је да обрађивачу дувана у току вегетације омогући стручну помоћ при испуњавању уговорених обавеза у погледу контроле и здравља биља.

Члан 10.

Произвођач дувана дужан је да у току узгоја дувана спроводи сва упутства која добија од обрађивача дувана, почев од оних која се тичу производње расада, припреме земљишта, гнојења, уништавања корова, заштите биљних болести и штеточина, па до оних која се тичу сушења и паковања дувана по инсерцијама.

Члан 11.

(1) Произвођач дувана дужан је да, прије него што га преда, осушени дуван чува на погодан начин и у одговарајућим просторијама, те да га сортира и пакује према упутствима која добија од обрађивача дувана.

(2) Произвођач дувана дужан је да сав произведени и осушени дуван преда обрађивачу дувана у уговорено вријеме и на уговореном мјесту.

Члан 12.

(1) Обрађивач дувана дужан је да приликом склапања уговора са произвођачем дувана у сваком уговору наведе цијену по класама дувана за откуп у текућој години.

(2) Обрађивач дувана дужан је да откупљује дуван од произвођача дувана у складу са прописаним јединственим мјерилима члана 7. Закона.

Члан 13.

Обрађивач дувана дужан је да од произвођача дувана са којим је склопио уговор откупи сав дуван који је произвео, и то најкасније:

- а) дуван типа вирцинија до 15. новембра текуће године,
- б) дуван типа берлеј до 31. јануара наредне године и
- в) дуван типа херцеговачки равњак до 31. јануара наредне године.

Члан 14.

Обрађивач дувана дужан је да обезбиједи одговарајући простор за откуп дувана, као и да обавијести произвођача дувана о мјесту и времену вршења откупа, односно предаје дувана.

Члан 15.

Обрађивач дувана дужан је да, приликом откупа сировог дувана у листу, врши процјену произвођачу дувана, на начин како је то предвиђено Законом и другим прописима.

Члан 16.

Обрађивач дувана, континуирано, током цијелог процеса производње, преко својих стручних служби и уз обавезно присуство произвођача дувана, евидентира датум контроле и чињенично стање на парцели.

Члан 17.

(1) Произвођачи дувана у листу дужни су да у току вегетације омогуће процјену сировог дувана у листу обрађивачу дувана са којим су закључили уговор о производњи дувана, ради утврђивања количина које ће бити преузете.

(2) Обрађивач дувана, уз присуство и сагласност произвођача дувана, у току вегетације, а најкасније до 30. септембра текуће године, врши процјену приноса сировог дувана у листу који се очекује.

(3) О спроведеној процедури, у складу са ставом 2. овог члана, обрађивач дувана обавезно издаје потврду о процјени приноса сировог дувана у листу произвођачу дувана.

Члан 18.

Произвођачи дувана и обрађивачи дувана дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог правилника у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.02.1-4869/13
30. априла 2013. године
Бања Лука

Министар,
Др **Стево Мирјанић**, с.р.

751

На основу члана 7. став 3. Закона о дувану ("Службени гласник Републике Српске", број 72/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

О КВАЛИТЕТУ СИРОВОГ ДУВАНА У ЛИСТУ И МЈЕРИЛИМА ЗА ПРОЦЈЕНУ КВАЛИТЕТА СИРОВОГ ДУВАНА У ЛИСТУ

Члан 1.

Овим правилником прописују се мјерила за квалитативну и квантитативну процјену сировог дувана у листу.

Члан 2.

Мјерила за квалитативну и квантитативну процјену сировог дувана у листу односе се на врсте:

- а) вирцинија (flue-cured),
- б) берлеј (air-cured) и
- в) херцеговачки равњак (sun-cured).

Члан 3.

(1) Појмови који се користе у овом правилнику имају сљедеће значење:

а) брање (инсерција) је група листова који потичу са одређеног мјеста дуванског струка, а листови једне инсерције представљају хомоген материјал у односу на квалитативна својства,

б) величина (дужина) је један од водећих показатеља за процјену сировог дувана по класама и за поједине типове и класе сировог дувана у листу је различита,

в) зрелост је процјена квалитета зеленог дувана за техничку зрелост,

г) боја листа је један од основних органолептичких показатеља квалитета дувана, а елементи боје листа су: изједначеност, тоналитет и интензитет,

д) ткиво листа изражава се у сљедећим показатељима: њежно, мање њежно (мало груба), груба, кожаста, празна, полупуна, пуна, еластична, смоласта и више смоласта,

ђ) садржајност представља исхрањеност листа и састојака кад је однос минералне и органске материје најповољнији за технолошко искоришћавање у производњи, а изражава се у елементима: несадржајна, мало садржајна и садржајна и

е) оштећеност листа представља степен деградације квалитета дуванског листа, а посљедица је механичких оштећења, технолошких грешки, болести и штеточина и разликујемо сљедећа оштећења дуванских листова: зеленочавост, презрелост, прегорјелост, подгорјелост, пјега-вост, оштећење од зелене мреже, басра оштећење, оштећење од дуванског трипса и механичко оштећење.

(2) Укупно прикупљени листови са струка чине сљедеће инсерције: подбир, натподбир, доњи средњи лист, прави средњи лист, горњи средњи лист, подовршак и вршак.

Члан 4.

Мјерила за квантитативну процјену сировог дувана у листу су: апсолутна влага, садржина пијеска и друге стране примјесе.

Члан 5.

(1) Сирови дуван у листу треба да садржи до 16% апсолутне влаге, а дуван са апсолутном влагом од 16% до 20% процјењује се за једну класу ниже и утврђена влажност одбија се од бруто тежине.

(2) Сирови дуван у листу који садржи преко 20% апсолутне влаге, а посебно вјештачки влажени дуван, не процјењује се.

(3) Сирови дуван у листу од крупнолисних типова дувана (вирцинија и берлеј) са неисушеним главним ребром не процјењује се.

Члан 6.

Садржај пијеска и других страних примјеса (што се утврђује вјештачењем или мјерењем) одбија се од бруто тежине дувана.

Члан 7.

Механички оштећени дуван процјењује се степеном оштећености.

Члан 8.

(1) Оштећеност ткива листа дувана као посљедица болести, штеточина и аномалије у сушењу изражава се у процентима (%).

(2) Процјена дувана врши се према степену оштећености.

Члан 9.

(1) Мјерилима за квалитативну процјену сировог дувана у листу одређује се класа дувана, и то према сљедећим показатељима:

- а) инсерција (берба),
- б) величина (дужина листова),
- в) боја,
- г) ткиво листа,
- д) садржајност и
- ђ) аномалије и оштећења листа.

(2) Мјерила из става 1. овог члана приказана су у Табели број 1, Табели број 2 и Табели број 3, које се налазе у Прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

Члан 10.

(1) Процјена сировог дувана у листу врши се по сређе-ним инсерцијама, особинама ткива листа, боји и степену оштећења и аномалија.

(2) Произвођач дувана је обавезан на откупу предавати дуван сређен по инсерцијама и основним квалитетима.

(3) Сређени дуван из става 1. овог члана откупљује се у балама и процјењује се као једна класа.

(4) Уколико су инсерције и квалитети измијешани, тада се дуван може процијенити по најнижој класи.

Члан 11.

(1) Под плеснивим дуваном подразумијева се било којом плијесни заражен дуван свих инсерција, свих величина листа, свих боја, аномалија и оштећења ткива.

(2) Дуван заражен плијеснима, без обзира да ли оштећење није видљиво или се осјећа мирисом, процјењује се као плесниви дуван.

Члан 12.

Дуван оштећен ниским температурама не процјењује се.

Члан 13.

Утврђивање квалитативних својстава сировог дувана у листу одређује се органолептички.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.02.1-4870/13
30. априла 2013. године
Бања Лука

Министар,
Др Стево Мирјанић, с.р.

Прилог

Табела број 1 – Процјена класа дувана типа вирцинија

I – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Натподбир, доњи средњи лист, високи средњи лист, горњи средњи лист.
Величина листа	Најмање 35 см.
Ткиво	За натподбир – њежно, са танким и њежним ребром и са хрпавом површином листа. За доњи и прави средњи лист – њежно, са њежним танким ребром. За горњи средњи лист – њежно, са хрпавом површином листа.
Садржајност	Садржајан
Боја	Лимунасто жута, жута, златножута, наранџаста, сјајна и изједначена.
Грешке и оштећења	Нису дозвољене никакве аномалије и оштећења.
II – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Натподбир, доњи, прави и горњи средњи лист и подовршак.
Величина листа	За подовршак већи од 30 см.

Ткиво	За натподбир, доњи средњи и прави средњи лист – фино, њежно, еластично, мање хрпаве површине листа. За горњи средњи лист – још еластично, фино. За подовршак – фино ткиво са релативно танким главним ребром.
Садржајност	За натподбир – садржајан. За доњи и прави средњи лист – мање садржајан. За горњи средњи лист – доста садржајан, али пунији. За подовршак – садржајан, али пунији.
Боја	За натподбир, доњи и прави средњи лист – свијетложута, златножута, жута, наранџаста, укључујући и свијетлоцрвенкасту, мање сјајна. За горњи средњи лист као за претходне бербе, али боје морају бити живе и још уједначене. За подовршак – жута, наранџаста до отворено смеђа, уједначена и жива.
Грешке и оштећења	Дозвољене аномалије и оштећења до 5%. За подовршак – без механичких оштећења.
III – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Натподбир, доњи, прави и горњи средњи лист и подвршак.
Величина листа	Није ограничена.
Ткиво	За натподбир – фино до мање еластично. За доњи и прави средњи лист – мање фино, још еластично. За подовршак – мање фино до грубо и пуније.
Садржајност	За натподбир, доњи и прави средњи лист – мање садржајан. За горњи средњи лист – мање садржајан или пун. За подовршак – још садржајан.
Боја	Свијетложута, жута, златножута, наранџаста, укључујући црвенкасту и свијетлоцрвену.
Грешке и оштећења	Дозвољене аномалије и оштећења до 10%.
IV – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе.
Величина листа	Није ограничена.
Ткиво	За подбир – фино; за натподбир – грубље. За доњи и прави средњи лист – фино до грубо, пуније и живо. За горњи средњи лист – мање фино до грубо, са више глатке површине. За подовршак и овршак – грубље и пуније.
Садржајност	За подбир, натподбир, доњи средњи, прави средњи и горњи средњи лист – мање садржајан. За подовршак – садржајан; за овршак – доста садржајан.
Боја	За подбир – све нијансе живих боја и уједначене; за натподбир – све нијансе живих боја, мање или више уједначене, уз блиједоужућкасту, тамножуту, сивкасту, жутоцрвену као мање загаситу боју. За доњи и прави средњи лист – као претходне, али и њежно зеленкаста боја. За горњи средњи лист, као и овршак – све нијансе живих боја (осим црвене).
Грешке и оштећења	Дозвољене аномалије и оштећења до 20%, а за подбир нису дозвољене никакве аномалије и оштећења.
V – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе.
Величина листа	Није ограничена.
Ткиво	За подбир – живо; за натподбир – живо еластично. За доњи средњи и прави средњи лист – пуно ткиво, са већим или мањим задебљањем. За горњи средњи лист – кожасто, са различитим својствима, глатке површине, пуно, али мање шушљиво. За подовршак – грубо, кожасто; за овршак – грубо.
Садржајност	Мање до слабо садржајан.
Боја	Све нијансе, осим црне, чађаве и зелене боје.
Грешке и оштећења	За подбир - оштећења од 5 до 15%. За натподбир, доњи средњи, прави средњи и горњи средњи лист – оштећења до 30%. За подовршак – оштећења до 20%. За овршак – оштећења до 15%.
VI – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе.
Величина листа	Није ограничена.
Ткиво	Све особине ткива.
Садржајност	Пун до празан (сви облици садржајности).
Боја	Све нијансе дуванских боја, осим црне боје, чађаве и тамнозелене.
Грешке и оштећења	Сви облици грешака и оштећења.

Табела број 2 – Процјена класа дувана типа берлеј

I – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Прави и доњи средњи лист.

Величина листа	Већи од 40 cm.
Ткиво	Танко, лагано, њежно.
Садржајност	Садржајан.
Боја	Свијетлокестењаста до кестењасте са свим нијансама.
Грешке и оштећења	Цијели, здрави и зрели листови.
II – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Прави, доњи и горњи средњи лист.
Величина листа	Прави и доњи средњи лист већи од 30 cm.
Ткиво	Правог и доњег средњег листа – танко и лагано. Горњег средњег листа – њежно и танко.
Садржајност	Прави и доњи средњи лист – мање садржајан. Горњи средњи лист – несадржајан.
Боја	Свијетлосмеђа до смеђе у свим нијансама за све бербе које припадају тој класи.
Грешке и оштећења	Механички оштећени од 5% до 10%.
III – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе, осим подбира, вршка и подвршка.
Величина листа	Без ограничења.
Ткиво	Натподбир – танко, посно и еластично. Прави и доњи средњи лист – мање њежно. Горњи средњи лист – још њежно.
Садржајност	Још садржајна.
Боја	Натподбир – свијетла, у свим нијансама. Прави, доњи и горњи средњи лист – кестењаста у свим нијансама.
Грешке и оштећења	Натподбир – без оштећења. Средњи лист – механичка оштећења до 15%.
IV – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе, осим подбира и вршка.
Величина листа	Све величине листа.
Ткиво	Натподбир – танко и посно. За све остале бербе из те класе – мање посно, лагано.
Садржајност	Мало садржајна.
Боја	Натподбир, прави и доњи средњи лист – све боје, осим смеђе, блага зеленкавост. Горњи средњи лист – све нијансе кестењасте, осим тамносмеђе. Подовршак – тамносмеђа до свијетлосмеђа.
Грешке и оштећења	Механичка оштећеност, презрелост и подгорјелост: - за натподбир од 5% до 15% површине листа, - за прави и доњи средњи лист – 15% до 35%, - за горњи средњи лист – 5% до 25%, подовршак - без оштећења.
V – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све бербе.
Величина листа	Све величине листа.
Ткиво	Све особине ткива.
Садржајност	Различити облици садржајности.
Боја	Све нијансе свих боја.
Грешке и оштећења	Механичка и друга оштећења од 25% до 55% површине листа.

Табела број 3 – Процјена класа дувана типа херцеговачки равњак

I – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Доњи средњи и прави средњи листови.
Величина листа	Већи од 20 cm.
Ткиво	Њежно и еластично.
Садржајност	Садржајан.
Боја	Лимунастожута, жута, наранџаста, црвена и свијетлоцрвена и изједначена.
Грешке и оштећења	Цијели, здрави и зрели листови.
II – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Натподбир, доњи средњи лист, прави средњи лист, горњи средњи лист.
Величина листа	Већи од 20 cm.
Ткиво	Њежно и еластично.
Садржајност	Садржајан.
Боја	Лимунастожута, жута, наранџаста, свијетлоцрвена и изједначена.
Грешке и оштећења	Нису дозвољена никакве аномалије и оштећења код натподбира, а за друге инсерције су дозвољена механичка оштећења, презрелост и зеленкавост до 10%.

III – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Натподбир, доњи средњи лист, високи средњи лист, горњи средњи лист.
Величина листа	Већи од 20 cm.
Ткиво	Мање њежна и еластична.
Садржајност	Мање садржајан.
Боја	Лимунастожута, наранџаста, црвена, свијетлоцрвена и мање изједначена.
Грешке и оштећења	За натподбир, доње средње и високе средње листове су дозвољена механичка оштећења, подгорјелост и прегорјелост до 10%. За друге инсерције су дозвољене аномалије и оштећења, презрелост и мала зеленкавост до 20%.
IV – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Доњи средњи, прави средњи и горњи средњи листови.
Величина листа	Доњи средњи, високи средњи и горњи средњи листови већи од 20 cm.
Ткиво	Мање њежна и еластична.
Садржајност	Несадржајан.
Боја	Лимунастожута, наранџаста, свијетлоцрвена до затвореноцрвена, неизједначена.
Грешке и оштећења	За натподбир, доње средње и високе средње листове су дозвољене аномалије и механичка оштећења, подгорјелост и прегорјелост, трипс и зелена мрежа до 10%. За друге инсерције су дозвољене аномалије и оштећења до 30%.
V – класа дувана	
ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА	СВОЈСТВА ЛИСТА
Брање	Све инсерције (сва брања).
Величина листа	Подбир, натподбир, доњи средњи, високи средњи и горњи средњи листови већи од 20 cm. Подврх и вршак већи од 16cm.
Ткиво	Натподбир – танко, посно. Доњи средњи лист, прави средњи лист, горњи средњи лист и подовршак – грубо, пуно, садржајно. Овршак – све особине ткива.
Садржајност	Несадржајан.
Боја	Све нијансе свих боја.
Грешке и оштећења	Механичка и друга оштећења до 60%.

752

На основу члана 10. став 6. Закона о дувану (“Службени гласник Републике Српске”, број 72/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК**О МИНИМАЛНО-ТЕХНИЧКИМ УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ОБРАДЕ ДУВАНА****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови које обрађивач дувана мора испуњавати да би се бавио откупом и обрадом сировог дувана, вођење евиденције и извјештаји обрађивача дувана.

Члан 2.

Обрада дувана је припрема (класирање, паковање, обиљежавање) и индустријска ферментација и дозријевање дувана, као и друге радње у технолошком поступку прераде и паковања дувана.

II - УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ ОТКУПА И ОБРАДЕ ДУВАНА

Члан 3.

За обављање дјелатности откупа и обраде дувана обрађивач дувана треба да испуњава следеће услове:

- да располаже простором за смјештај и чување дувана,
- да располаже простором за обраду дувана,
- да располаже одговарајућом технолошком опремом,
- да обезбједи лабораторијске анализе дувана,

- да располаже одговарајућим стручним кадром и
- да са произвођачем дувана закључи писани уговор о производњи и испоруци дувана.

Члан 4.

(1) Простор за обраду дувана је јединствена техничка и технолошка цјелина која садржи:

а) складиште за откупљени дуван - простор за одлагање откупљеног дувана у количини довољној за несметани прихват откупљеног дувана, те за његово разврставање и одлагање ради даљих поступака у обради,

б) складиште за припрему дувана - намијењено је за складиштење дувана у складу са захтјевима система који обрађивач дувана користи за припреме дувана за финалну обраду, у количини довољној за несметано одвијање финалне обраде дувана,

в) опрему у линији за обраду дувана,

г) складиште репроматеријала - простор намијењен складиштењу количина репроматеријала довољних за несметано одвијање обраде дувана, које мора да задовољи услове за складиштење картонске амбалаже и хемијских препарата,

д) опрему и простор за надзор квалитета - лабораторија за анализу,

ђ) складиште готове робе - простор за чување готових производа обраде дувана у разним облицима паковања; складиште мора бити прилагођено за фумигацију готових производа и

е) енергетско постројење.

(2) Опрема у линији за обраду дувана састоји се од дијелова за:

- мијешање (блендирање) и пребирање (сортирање) листа дувана,
- ижиљавање (стрипсирање) или кабоширање за херцеговачки равњак,